

JĚMIS

E tōkiun po kiun vĕh nee to poka' ne poĕ e Jĕmis. A ma nap natnat peo to koman ne pan, e Jĕmis voh vĕh e'e kea sone' pe Ieesu'. E' to kiun ke voh na o kum te' pe Sosenĕn varih to vaman ne e Ieesu' Kristo. O kum te' poĕ varih to tataum voh ne a ma punis manih pa ma vakihat pe Kristo. Ivĕh, kee te' vakĕkĕh voh ne manih pa ma muhin vakĕkĕh. Ee to te' voh ne pa ma vōon peo vamanih po te' to vavih vah ne. Manih pe Jĕmis, e' voh a te' apuh to susun voh non manih pa napan va po vaman varih to te' voh ne Jerusalĕm, (Aposol 15:13; 21:18).

Manih po kiun vĕh ne' to vaato suk non a ma taate' vih, ne ea a napan va po vaman se suksuk no. Me e' to vapĕnton hah a ra se pan, ea se vateera' o vaman pea manih pa ma taate' pea. E' to vih non, pa ō no o vaman pea se te' non to vĕknōm, pare' nat non te' non o vaato kora', me a hikta taate' to vataare non. O vaman pamĕh se nōnō va'peh me non a ma kiu vih.

A ma kiun varih to tataki va ne manih pan,

A potan avih, 1:1

Ea se te' vaeō no pa ma punis, ko vaman vakis no, 1:2-8

A soe va pa nap ōt ō, me a nap arus, 1:9-11

A taate' va pa vōknah a punō', 1:12-18

Ea se nat no vapĕpĕnton akuk no a soe, ivĕhkĕk, ea se pĕnton para vatet,
1:19-27

Ea se nat no kiiki no o te' manih po epep vamahĕn, 2:2-13

A taate' kiu se nō va'peh me non o vaman, 2:14-26

Ea se matop vavih no a ma ō toto va pea, 3:1-18

Ea se onoah ee pa ma iu hat va po oeh, me a ma iu hat pe susun po ora' hat.
4:1-17; 5:1-6

Ea se keh te' vaes no para vaman no, ea se sun vakis e no, 5:7-20

A Ő No A Napan Pe Kristo Se Te' Vavih Va Ne

1 ¹Eō' e Jĕmis, a te' kikiu pe Sosenĕn me e Apuh pea e Ieesu' Kristo. Eō' to kiun ka nōs neōm a havun me pōōk vute' va pa napan va Israĕl to vaman nem e Kristo, to te' vakĕkĕh kĕh nem a muhin koman peōm.

A potan avih rakah manem peōm.

A Ma Punö' To Vakikis A Rora

²Kën kea me a ma vameneo', po poen ne eöm se taum a ma vu punö', eöm se te' vaeö rakah nem. ³Suk eöm to nat e nem, a ma punö' poë varih to pupunö' ne a ma vaman peöm, marën a vakikis a neöm pa sun vakis po vaman, köm te' nem pa taate' anoeh. ⁴Ivëh, ke eöm se koe a taate' anoeh, ke' kiu ko vataare a taate' vivihan pa ma tah ne eöm to nonok nem. Ivëh, ke eöm se tavus em o te' natsean to te' me nem a taate' totoopin.

A Te' To Kökööt Non Po Kokoman Vih, E' Se Hin E Sosenën Ke' He' Poan

⁵Ivëhkëk, ta paeh peöm se keh kökööt non po nat vih, eöm se hin e Sosenën ke' he' a neöm. E Sosenën to he'he' non a ma tah peo manih pa napan, pare' te' vaeö e non pa he' a napan kurus. Ivëh, ke' se he' en peöm po nat vih. ⁶Ivëhkëk, a tëëm ne eöm to hinhin nem e Sosenën a tah, eöm se vaman rakah nem, ko kokoman peöm nat non te' vaponki' non. A te' ponki' kokoman to te' va non manih pa supa vöh tahi', no a tuvuh to te'te' vah non. ⁷⁻⁸A te' ponki' kokoman pamëh to koman non a poa tah vakëkëh pa pah tëëm, pare' hikta onöt non a koman ta pah tah ne' se nok. E' se nat non koman non pan, e' se kon tane' ta pah tah manih pe Apuh.

E Jëmis To He' A Soe, Suk A Nap Arus Me A Nap Öt Ö

⁹A napan va po vaman varih o arus, ee se te' vaeö ne. Suk e Sosenën to kë a ëhnëëre. ¹⁰Ivëhkëk, o te' varih o öt ö vörep, ee se te' vaeö ne, pa ö ne Sosenën to vöknah a ma ëhnëëre. Suk ataeah, a ma te' poë varih to ununun a ma tah peo se mët vamanih pa ma töpka' naon va muhin. ¹¹A potan se pa vaororan ma', pare' pa varak en pa ma naon. Ka ma töpka' vu'vu' ee, ka ö vëh to vamatan vavih non o töpka' se hik en. E' to vatoe e non pa ö no a nap öt ö vörep se mët a va, ee he te' avoe' e ne pa matop a ma kiu moni' pee.

A Taate' Punö' To Hikta Tane' No Ma' Pe Sosenën

¹²O poen no a punö' to nö ma' po te', kee sun vakis ne, ee se te' vaeö e ne. Ee se keh vaoah voh a punö' pamëh, e Sosenën se voen raoe po to'to' tamoan. E Sosenën to soe vaman voh a tah vëh po te' varih to iu rakah ne poë. ¹³A punö' se keh tavus manih po te', ee se nat ne soe pan, “E Sosenën to pupunö' a no möm.” Ahik. A taate' hat to hikta antoen non a punö' e Sosenën, me e Sosenën koman to hikta antoen non a punö' ta pah te' pa taate' hat. ¹⁴Ivëhkëk, a punö' to tatavus non sih pa napan pa ö no o iu hat koman va pa ma komëëre to me ke raoe. Kee oon ee po iu hat

koman pee. ¹⁵Ko iu hat pamëh me en pee pa nok a hat, ka hat pu va'puh en, ko vatvus en ma' pa mët.

¹⁶Ma kea me kën vamen, eöm toma' piuk hah këm po iu hat pamëh. ¹⁷A ma taate' vih me a ma he' vihvih kurus to tatane' ne ma' manuh pe Sosoenën. A ma he' vih varih to he' ne o maaka to tatane' ne ma' pa Te' vëh to nok voh a ma tah kurus, a potan, me a sivö me o vesun. A ma paeh pee to vapapanih vah e ne sih, pa ö nee to nönö vah ne manih pa akis. Ivëhkëk, e Sosoenën to vatoe tamoan e non, ko he'he' tamoan e non pea pa ma he' vih pe'. ¹⁸O iu koman pe Sosoenën, ke' he' koe ka ra o to'to' voon manih pa soe man. Ivëh, ka se te' me no a tasun apuh oah manih pa ma moeh tah kurus ne' to nok voh.

A Taate' Pënton A Soe Ko Vatet

¹⁹Eöm se nat nem a tah va'ih, a ma kea me kën vamen, eöm se pënton soe tamoan rakah nem, ko vavaapun nem pa vaato. Paröm nat nem heheve vëvëhö' nem, ²⁰suk a taate' heve to hikta onöt non a va'aus a neöm, kôm te' nem po to'to' totoopin vëh ne Sosoenën to iu non. ²¹Ivëh, ko to'to' peöm se te' tavus këh non a ma taate' rëhrëh, me a ma vu taate' hat. Kôm se te' nem pa taate' tö, ko öt nem o vavaasis pe Sosoenën vëh, ne' to nep pa ma kupu peöm. Ko vavaasis pamëh to onöt non pa kon hah a neöm.

²²Eöm se vavatet nem a tah no vavaasis pe Sosoenën to sosoe non, eöm se keh tënan akuk nem, ko hikta vavatet nem o vavaasis pamëh, eöm to pikpiuk koman hah a nem. ²³A napan varih to pënton ee po vavaasis pe Sosoenën, pare hikta vavatet ne o vavaasis pamëh. Ee to te' va ne manih pa napan varih to ep a ma matëëre manih po siroak. ²⁴Ee to ep ne a ma matëëre, pare nö ke ko vanun vëvëhö' hah ee pa ö nee to matan va ne. ²⁵Ivëhkëk, a nap vaeö oah ivarih, a napan varih to sisi vavih ne o vavaasis totoopin pe Sosoenën to nonok non a napan, kee te' taihan e ne. Kee te' ne pa sisi vatëh o vavaasis pamëh. Ko hikta nat ne pa vanun a tah nee to tënan, ivëhpëhkëk, ee to vavatet e ne pa ö no vavaasis pe Sosoenën to soe va non. Ko te' varih to vavatet ne o vavaasis pamëh, ee se te' vaeö rakah e ne.

A Taate' Man Va Pa Kë E Sosoenën

²⁶A napan va po vaman varih to koman ne pan, ee a nap "rorotu'", ivëhkëk, ee to hikta matop vavih ne a meëre, ee to pikpiuk koman hah a ne. Ivëh, ka taate' "rotu'" pee, e' a tah akuk rakah. ²⁷O "rotu'" vëh ne Sosoenën e Tamaara to ep non poan to maaka, pare' hikta te' non ta tah hat, iva'ih, a taate' matop o koa' nök, me o köövo amop varih to iu ne o va'aus, me a taate' te' taihan këh a ma taate' hat va po oeh vëh.

Ea Se Iu No A Napan Kurus

2 ¹Ma kea me kën vamen, eöm o te' va po vaman manih' pe Apuh pea e Ieesu' Kristo to te' me non o ëhnan apuh. Ivëh, kôm se nat

nem ep va nem manih pan, a ma meh te' to apuh oah e ne po upöm te'.
²Ta pah te' se keh nö ma' ko vakum va'peh me a neöm to ohop non a ma ohop matan vavih, pare' vaho' non a rin gol. Ka tëëm avoe' pamëh no a te' arus se keh ho ma', to ohop non a ma ohop vamaoan, pare pö.
³Ke eën se keh nok vavih a te' vëh to ohop non a ma ohop matan vavih, parën soe keah pan, "Eën se iho' manih pa ö ihiho' vih vëh." Parën soe ke a te' arus, "Sun nom ah manem." Ke', eën se soe pan, "Tho' ah manih po oeh pa havin moneo'." ⁴Eën nonok nom ataeah? Eën to nonok va nom o te' manih, pee to apuh oah e ne po meoh upöm. Eën to te' me nom o kokoman hat, parën koman nom pan, a meh te' to vih oah e non po upöm.

⁵Pënton nem ma kea me vamen vih peö'. E Sosoenën to vate' voh a nap arus manih pa ma muhin kurus, pan ee se öt oah ne o vaman. Me ee se ho manih pa Matop Vih pe Sosoenën vëh, ne' to soe vaman ke voh o te' varih to iu rakah ne poë. ⁶Ivëhkëk, eöm to hikta vataare nem a taate' ta manih pa nap arus. A nap öt ö vörep to pupunö' tamoan ne sih, pan ee to susun ne po to'to' peöm. Ee ivarih, to rëh a neöm po vahutët. ⁷A nap öt ö vörep ivarih, to sosoe vavahat ne a ëhnan vih pe Ieesu' vëh, to vaneah ka no neöm.

⁸O Vavaasis pe Sosoenën, e Sunön pea to te' non po Puk pe', to soe non pan,

"Eën se iu rakah nom a meh te' vamanih pa ö nën to iu koman hah va ka nom."

Lev 19:18

Eën se keh vavatet nom o vavaasis vëh, eën to vavatet e nom pa taate' totoopin. ⁹Ivëhkëk, eöm se keh nonok vavih oah varoe nem a ma meh te', paröm he' tonun nem a ma meh, eöm to nonok nem a taate' hat. Eöm to teen e nem pa hat, suk eöm to kökök e nem po Vavaasis pe Sosoenën. ¹⁰A te' se keh vavatet kurus rakah e non po Vavaasis pe Sosoenën, ivëhkëk, e' to kök a pah ö ro va po Vavaasis, e' to nok en pa hat, e' to kök kurus rakah en pa ma Vavaasis pe Sosoenën. ¹¹A paeh a Sosoenën avoe' to soe pan,

"Eöm se nat nem nonok nem a taate' te'te'vaasi'," *Eks 20:14; Lo 5:18*
 pare' soe pet en pan,

"eöm se nat nem ip vamët a meh te'."

Eks 20:13; Lo 5:17

Ivëh, ke eöm se keh hikta nok a taate' te'te'vaasi', ivëhkëk, eöm to ip vamët a meh te', eöm to teen em pa hat, suk eöm to kök kurus em pa ma Vavaasis pe Sosoenën. ¹²Manih pa ma tah kurus nöm to sosoe nem, me a ma tah ne eöm to nonok nem, a, eöm se kokoman hah nem, e Sosoenën se kiiki en peöm po vavaasis totoopin pe' vëh, to nonok a rora ka te' taihan këh no o kikis va pa taate' hat. ¹³Ivëh, köm se vataare nem a taate' ururuan manih po upöm te', toma' e Sosoenën hikta vataare a taate' ururuan manih peöm po poen ne' se kiiki a neöm. Ivëhkëk, a te'

vëh to vataare non a taate' ururuan, e' to antoen e non pa sun po vahutët, ko hikta se naöp non po poen ne Sosoenën se kiiki a ma napan.

O Vaman Va'peh Me A Kiu Vih

¹⁴Kën kea me vamen, o te' se keh soe pan, ee to te' me ne o vaman, ivëhkëk, ee to hikta nonok ne a taate' vih, o vaman pee, e' a tah akuk rakah. O vu vaman kës pamëh to antoen e non pa kon hah rae? ¹⁵A kea ke' a vamen pa ëhnan e Kristo toma' kökööt non ta tah o ohop, ke', ta taëën. ¹⁶Ke eën se keh soe ke a te' pamëh pan, “E Sosoenën to te' va'peh me a nom oah! Eö' to iu no' pan, eën se te' vatö, parën nö, ko hop o ohop va pa tuvuh ko vëhva' a sioniumah, parën nö ko ëën vörep, parën mahun.” Ivëhkëk, eën to hikta he' eah a tah no a te' pamëh to iu non, a, o vaato pën e' a tah akuk rakah. ¹⁷Ke' vatoe e non po vaman pën varoe, o vaman vëh to hikta vavatvus non a taate' vih, e' o vaman to mët.

¹⁸A pah te' to antoen kës e non pa soe pan, “Eën to te' me nom po vaman, keö' to te' me no' pa ma taate' vih varoe.” Ivëh, kö' iu no' pan, ëen se vataare a neo' o vaman pën pa ö nën to hikta nonok nom ta pah tah, keö' se vataare a oah o vaman peö' manih pa ma taate' vih nö' to nonok no'. ¹⁹Eöm to vaman e nem pan, e' to te' non a paeh a Sosoenën ro! E' to vih rakah. Ivëhkëk, o ora' hat to vaman pet va ne nën, pare rikrik rakah e ne po naöp.

²⁰Eën a te' papön, eën se keh vaman varoe nom, ko vaman pën to hikta nonok non a taate' vih, e' o vaman pën e' a tah akuk rakah. ²¹Suk, e sipuura, e Abraham to tavus voh a te' totoopin pa matan e Sosoenën, manih pa taate' vih ne' to nok voh pa ö ne' to vatok voh e sunai'eah Aësak to ës vamanih po he' pa tonun a pok. ²²Ivëh, ke eöm ep em po vaman pe Abraham, me a ma taate' vih ne' to nonok voh non, to kiu va'peh voh ne sih. O vaman to puh voh manih pa ma taate' vih ne' to nonok voh non. ²³A tah pamëh to vataare non a pusun in a soe to te' non po Puk pe Sosoenën to soe non pan,

“E Abraham to vaman voh non e Sosoenën,
ke Sosoenën öt voh o vaman pe Abraham,
ivëh, ka manih po vaman pe', e Sosoenën to poka' voh poan a
te' totoopin.” *Jen 15:6*

Ke Abraham, ne Sosoenën to poka' poan e' e vakamö' pe'. ²⁴Ivëh, ke eöm ep em, o te' to tatavus totoopin ne pa matan e Sosoenën manih pa ma taate' vih nee to nonok ne, e' to hikta te' non pan, o vaman varoe.

²⁵O meoh vapipino' vih ivëh, pe köövo rëhrëh e Rehap. E' to tavus voh e köövo totoopin pa matan e Sosoenën manih pa tah ne' to nok.^a Po poen

^a 2.25 [E' to tavus voh e köövo totoopin pa matan e Sosoenën manih pa tah ne' to nok.] E Rehap to te' me voh non o vaman va'peh me a tah ne' to nok. Ep na po Puk Josua', 2:1-24.

ne' to kamö', ko vaho voh a nap epep kaveo manih pa iuun pe', pare' va'aus raoe, kee rusin ke pa meh hanan.

²⁶Ke' vatoe e non manih pa sionin a te' to hikta te' me non ta tuvuh, e' to mët. Ivëh, ko vaman kora' to hikta vataare non a taate' vih me a kiu vih, e' me to mët.

Ea Se Matop Vavih No Pa Ma Ö Toto Va Pea

3 ¹Kën kea me vamen, e' hikta te' non pan, a peo peöm se tavus o tövavaasis. Suk ea to nat e no pemöm varih a napan to vavaasis nem a napan, no e Sosenën se kiiki oah rakah a möm. ²Ea kurus to nonok vapiun e no pa ma pah tëëm. A napan se keh hikta sosoe ne ta ma tah hat, ee se te' e ne o te' totoopin, ko antoen me e ne pa matop vavih o iu va po sionin. ³A tëëm ne ea to vaho' a ta aën manih pa rivon a hös, marën a ö ne' se pënton a ra. Ea to antoen e no pa matop a rivoneah, ko vatotoopin nö e no pa sionineah. ⁴E' to vatoe e non po parö' vëh o apuh, no a tuvuh apuh to totoon vah non poan. Ivëhkëk, a tah vëh to vatotoopin nö non o parö' apuh pamëh, to para' sone'. Ko vavanö koe non poan pa ö ne tövavanö to iu non. ⁵E' to vatoe me e non pa mean a te'. E' a ö sone' va po sionin, ivëhkëk, e' to këëkë koman hah a non ko vaeö non, suk a ma tah apa'puh ne' to nok.

O si' tëkrea sone' to antoen e non pa taneo a sura' apuh manih koman a muhin. ⁶Ka mean a te' to te' va e non manih pa sura'. E' to puh non pa ma vu taate' hat. E' to vavapean non o sionin avoes pa ma vu hat. E' to nonok non a ma vu taate' hat manih po to'to' pea vamanih pa sura' ororan, ka sura' pamëh to tane' no ma' po sura' ësës tamoan. ⁷A napan to antoen e ne pa varau' a ma vu vöna' poa, vamanih po növan, me ra ma vu kuru', me ro iian. Ka ma tah poë varih te' e ne paan a matop pee. ⁸Ivëhkëk, ahikta pah te' to antoen non a matop a mean a te'. E' to poa, ko para' hat, pare' te' va non manih pa ëto' hat ipip te'. ⁹A meara, e' marën a kë a ëhnan e Apuh e Tamaara. Ivëhkëk, ea to te' e no sih pa vapöpöötan a napan varih ne Sosenën to nok raoe, kee vatoe amot me ne pe' koman. ¹⁰A ma taate' kë a ëhnan e Sunön, me a taate' vapöpöötan o te' to tatane' ne ma' pa paeh a rivon! Kën kea me a kën vamen a vu taate' vëh to hikta te' non pan, e' a taate' vih. ¹¹A ruen vih kës me a ruen hat to pët koko e ne sih pa paeh a rën? ¹²Kën kea me vamen, o naon vëh o fik antoen kës e non pa voa' o voa' öliv, ke', o ka voaën antoen kës e non pa voa' o voa' fik? Ahik! Me a kove' ruen to puh non pa sö, to hikta antoen non a vatvus a ruen kakaak.

A Te' To Te' Me Non O Nat Vih, E' Se Nok A Taate' Vih

¹³E' to te' pö' non ta ma te' topnineöm to te' me ne o kokoman natsean me o kokoman maaka? E' se keh te' non tah ma te' to te' va ne nën, a, ee

se vataare in a taate' te' vatotoopin, pa ö nee to te' va ne. Me ee se nonok ne a ma tah vih pa taate' tö vëh to tane' ma' po nat vih. ¹⁴Ivëhkëk, eöm se keh te' nem o te' amamun, ko te' me nem a taate' puhio' kikis manih pa ma kupu peöm. Paröm nat nem te' me nem a taate' kë koman hah ëm, suk o nat natsean peöm, suk ataeah, a taate' pamëh se tavus va en manih po piuk. E' se koaan en pa soe man. ¹⁵O vu nat “natsean” pamëh to hikta tane' ma' pe Sosoenën, me a Tuvuh Vasio'. Ahik. E' to tane' ma' po oeh vëh, me manih pe susun po ora' hat. ¹⁶Manih pa ö poanheh no a taate' puhio', me a taate' amamun to te' ne, a, a taate' nun to te' non nën, me a ma vu taate' hat. ¹⁷Ivëhkëk, a napan to kon a ma vu nat natsean to tane' no ma' pe Sosoenën, vamomoaan ee to nonok ne sih a ma taate' vivihan, me a taate' moomo, me o kokoman tö, me ee to he' vaeö ne a napan. A ma te' to te' me ne o kokoman natsean to vamatop tamoaan e ne pa va'aus o te' varih, to tataum ne a ma punis, me ee to nonok vavih ne o upöm te'. Ee to nonok ne a taate' vih to vatoe kurus non manih pa napan. Pare hikta nat ne pa piuk. ¹⁸Ea se keh punö' rakah no pa te' vakamö' me no o upöm te', ea to nep a taate' moomo manih po to'to' pea, ke' te' va non manih po voa' tah na to nep.

Eöm Se He' Këm Pe Sosoenën

4 ¹Eöm nat kës e nem pa ö no a ma punis me a ma vaato vasuka' to tatane' ne ma'? Ee to tatane' ne ma' po iu amamun varih to vavapus me ne a ma komëneöm. ²Eöm to iu e nem pa ma tah, ivëhkëk, eöm to hikta öt nem. Ivëh, ke eöm vamatop e nem pa ip vamët a meh te', me eöm to te' nem pa taate' puhio' o upöm te'. Ivëhkëk, eöm to hikta onöt nem a kon a ma tah nöm to iu nem. Ivëh, këm te' nem pa taate' vaato vasuka' me a vapus. Eöm to hikta kon a ma tah nöm to iu nem. Suk eöm to hikta hinhin nem e Sosoenën. ³Ka tëëm nöm to hinhin nem, eöm to hikta kokon nem a ma tah poë varih. Suk eöm to iu he' vaeö koman hah a nem, paröm viivi pinpiun e nem pee. E' a pusun in a ö no a ma hin peöm to hikta tatapiun suk ne.

⁴Ivëh, ke eöm këh voh em pe Sosoenën. Eöm se nat e nem pan, a te' to iu non a ma tah va po oeh vëh, e' to vatoe me e non pa te' to vakihat me non e Sosoenën. Eteh to iu vakamö' me non a ma taate' va po oeh vëh, e' se tavus en e tövakihat pe Sosoenën. ⁵Eöm to koman vaponki' e nem pa soe vëh, to te' non po Puk pe Sosoenën to soe va non manih pan,

“A Tuvuh Vasio' vëh ne Sosoenën to vaho' voh manih pea,
to iu rakah a rora se te' varoe no manih pe'.”

Eks 20:5

⁶Ivëhkëk, e Sosoenën to he'he' oah a rora o ururuan pe', vamanih pa ö no o Puk pe Sosoenën to soe va non,

“E Sosoenën to he'he' tonun non sih a nap möhmöh,
ivëhkëk, e' to he'he' non o ururuan pe' manih po te' tö.”

Prov 3:34

⁷Ivëh, kôm se he' avoes këm manih pe Sosoenën. Parôm he' tonun e susun po ora' hat, ke' se rusin këh a neôm. ⁸Eôm se nô vatët ma' manih pe Sosoenën, ke Sosoenën se nô vatët ma' manih peôm. Eôm a nap nonok hat, eôm se veo tavus a ma taate' hat këh o to'to' peôm. Eôm to pupunö' nem pa vatet e Sosoenën va'peh me a taate' hat va po oeh vëh. A taate' pamëh to hikta te' vih non. Ivëh, ke eôm se vavoon a ma kokoman peôm. ⁹Eôm se te' vatamak nem, suk a ma taate' peôm, parôm okook vörep nem! Eôm a napan to onon nem, eôm se panih parôm okook nem. Ke eôm a napan to vavaeö nem, eôm se tatamak nem. ¹⁰Eôm se vöknah hah ëm pa matan e Apuh, ke' se kë a neôm.

Eôm To Hikta Te' Nem Pan Eôm A Nap Kiiki Te'

¹¹Kën kea me vameneo', eôm se nat nem vövöhio' nem ta ma vöhio' hat piuk suk o upôm te'. Eôm se keh te' nem pa vöhio' vatonun suk o upôm te' va po vaman peôm, ke', pa kiiki raœe, me eôm to kiiki ko sosœ vöknah e nem po Vavaasis Pe Sosoenën, nee to vavatet ne. Ka tëem nôm to kiiki nem o Vavaasis pamëh, eôm to tavus va em manih pa nap kiiki. Ivëh, ke eôm hikta te' hah va nem manih po te' to vavatet ne o Vavaasis pe Sosoenën. ¹²E Sosoenën varœ kuru to nok voh o Vavaasis pe', pare' tavus en a Tökiiki. E' varœ kuru to antoen e non pa kon hah a ra, me a mirö' a ra. Ivëh, ke' hikta vih non peôm se kiiki nem o upôm te'.

Eôm Se Koe, Ke Sosoenën Vovoh Ke Non A ma To'to' Peôm

¹³A ma paeh peôm to sosœ nem sih pan, "Kuru, ke', sinup nemôm se nô em pa ta pah vöön apuh. Emôm se te' nem ma' nën po pöh kirismas, marën a nok a kiu moni', ko kon a ma moni' peo." ¹⁴Ivëhkëk, eôm to hikta nat nem pa tah se tavus sinup! O to'to' peôm to te' va non manih pa soa'pi vëh se tavus. Ka ep in eah pa si' tëem kökööt akuk, ke' hik vëvëhö' hah en. ¹⁵Ivëh, ke' vih non peôm se soe vamanih pan, "E Apuh se keh iu non, ea se te' to'to' no, ko nonok no a tah vëh, ke', a tah va'uh." ¹⁶Ivëhkëk kuru, eôm to te' nem o te' möhmöh, ko këëkë koman hah a nem pa soe tavus a ma kiu apa'puh nôm to iu nok nem. O vu taate' va pa kë hah ëm, e' to para' hat. ¹⁷Ivëh, ka te' se keh nat e non pa tah totoopin ne' se nok, ivëhkëk, e' to hikta nok, a, a te' pamëh to nok en pa taate' hat.

Eôm A Nap Öt Ö Se Matop Nem

5 ¹Pënton öm, eôm a nap öt ö vörep! Eôm se ook, parôm tamak suntan, suk a ma punis se nô ma' manih peôm. ²A ma moeh tah peo vörep peôm se koa' vahik ee, ko kökörös ëën vahik ee pa ma ohop peôm. ³A ma moeh gol, me silva' peôm se rato' ee. Ko rato' pamëh se vataare en peôm to nok voh em pa hat. E' se ëën va in a ma sionineôm manih po sura'. Eôm to ununun voh em pa ma moeh takoek vihvih peôm, ke'

öök non kuru ko vatët non po Poen hah pe Sunön. ⁴Pënton vavih öm! O voen ne eöm to hikta he' voh a nap kiu varih to rëp karas manih po tökiu peöm, ee to okook ke ne pe Sosenën pan, e' se piun a ma taate' hat peöm. Ke Sunön A Kikis Vi to pënton en pa ook pa nap kiu. ⁵A ma poen kurus nöm to te' nem manih po oeh, eöm to öt vörep voh nem a ma moeh tah vihvih, paröm vaeö ko iu voh nem a ma tah kurus poë varih. Eöm to te' voh nem pa ëën vörep, ka ma komëneöm ponot vamanih pa vöna', nee to vamatope e ne pa ip vamët. ⁶Eöm to vaho' voh em pa nap totoopin po vahutët, ko vateen em pee pa hat, paröm ip vamët raoe to hikta te' me ne ta hat. Kee hikta onöt ne a vapus me a neöm.

Ea Se Te' Me No A Taate' AnoeH

⁷Kën kea me kën vamen, eöm se te' me nem a taate' anoeH, ke' öök po Poen ne Sunön se hah ma'. Eöm to nat e nem, a te' to te' non a rak to anoeH non sih a ma taëën vih, pe' se pu tane' po oeh. E' to te' vaes rakah non sih ko anoeH non a uhön me a potan se vapu a taëën, ke' voa' a ma voa' vih. ⁸Ke eöm me se te' vaes nem, ko anoeH nem. Ko te' a ma punis to tavus manih peöm. Suk o Poen hah pe Sunön to öök vatët en.

⁹Kën kea me a kën vamen, eöm se koe a varek suk a ma meh upöm peöm, me a vöhio' tonun raoe. E Sosenën tome' tavus vamanih pa Te' kiiki vahutët, pare' kiiki a neöm, ko vateen a neöm pa hat. Ka Te' kiiki vahutët pamëh to vamatope e non pa nö ma'! ¹⁰Kën kea me vamen, eöm se vavattet nem o vavaasis po te' vanënën soe varih, to vavaasis suk voh ne e Apuh. Ee to kon kamis voh pa ma tah, ivëhkëk, ee to te' vaes voh e ne, pare anoeH ne. ¹¹Ea to sosoe no pan, ee to te' vaeö e ne, suk ee to hikta koe rom voh. Eöm to pënton voh em pe Job to te' me voh non a taate' anoeH. Paröm nat e nem, po vasuksuk ne Apuh to nok voh a taate' vih manih pe'. Ea to nat e no, e Sunön to puh rakah non po ururuan, me a taate' kamö'.

Matop Nem Pa Ma Tah Nöm To Sosoe Nem

¹²Kën kea me a kën vamen, a tah apuh oah ivëh, eöm se nat nem nonok nem a soe kikis, vamanih pa ö neöm to iu soe nem oman. Koe a poka' o ëhnan va pa vöön va kin, ke', o ëhnan vëh o oeh, ke', a meh tah pa vakikis a soe nöm to soe. Ka tëëm nöm to iu soe nem “oman”, eöm se soe varoe kuru, “oman”, pö ne' se keh te' non “oman”. Ke', “ahik”, pö ne' se keh te' non “ahik”. Ivëh, ke eöm hikta se teen nem ta hat, po poen ne Sosenën se kiiki a neöm.

O Kikis Va Pa Taate' Hin

¹³Eteh to te' me non a ma punis, e' se hinhin non. KeteH to hara' vaeö non, e' se vaëhëh, ko kë a ëhnan e Sunön. ¹⁴KeteH to hara' non a

moeh, e' se vaoe a nap susunön va po rotu'. Kee se hin suk poë, pare hë o vanom manih pa te' pamëh pa ehnan e Apuh. ¹⁵Ko hin vëh nee to hin me o vaman se vavih a te' vëh to hara' non a moeh. E Apuh se vato' en pa te' pamëh. Ke' se keh te' me non ta hat, e Sosoenën se ihan anoe en pa hat pe'. ¹⁶Eöm se vatvus vapiun a ma hat peöm, paröm te' me nem a taate' hin vapiun, marën e Sosoenën se vato' a neöm. A te' va po vaman se keh hin, a ma tah apa'puh rakah se tanok. ¹⁷E Elaëja' voh a te' to te' va e non manih pea. E' to hinhin suk voh non a uhön se nat non nus, ka uhön hikta nus voh manih po oeh po kukön kirismas me a tönim sivö me a paeh. ¹⁸Ke Elaëja' hin hah, ka uhön nus ma', ko vömrü o oeh, ke' vapu vavih hah en pa ma moeh tah.

A Taate' Va Pa Va'aus Hah A Te' To Nö Vapiun

¹⁹Kën kea me a kën vameneo', ta paeh va peöm se keh nö varo këh a soe man, ka meh kea va'aus a te' pamëh, ke' hah ma', ²⁰eöm se nat vakis nem a tah va'ih. Eteh to me hah ma' a te' nonok hat këh a taate' hat, e' to kon hah en pa apen a te' nonok hat pamëh, ke' këh en ma' pa mët. Ivëh, ke Sosoenën se ihan anoe en pa ma hat peo rakah.